

Säämi kielâlávium škoovlâst – maht tuárjum jieččân kielâ já kulttuur máttááttâsâst 6 oč (162 h)

Škovlimvuávám

Aldamáttááttâs ohtsis 60 h uáppee jieččânâs pargo 102 h

24 h teoriamáttááttâs

36 h juávkkustivrim

102 h uáppee jieččânâs pargo (aktiivlâš pargopáájárgâm/kirjálâšvuotâ já/teikâ essee já/teikâ oppâmpargo)

Sámimáttááttâs uáivild sámikielâ já sámikielâlii sehe sámikulttuur máttááttâs. Tai tuávvaást lii prinsiiip párnái já nuorâi vuoigâdvuodâst jieijâs etnisii identiteetân já kulttuurlii jotkuuvâšvuotân. Säämi kielâláviummáttááttâssáin uáivildeh tom sámikielâlii máttááttâs, mast sámikielâ ij lah párnái vuossámužžân oppâm eenikielâ já mon ulmen lii nanodid kielâlávium hiájub vuolgâsoojijn puáttee párnái sámikielâ. Kielâláviumvuáhâdum tubdâm já heiviitem sámimáttááttâsân tuárju meid sámikielâlii máttááttâs, mon adeleh sámikielâ eenikiellân sárnoid. Meid eenikielâlij kielâlii tuávvas lii maŋgii epiohtâlâš. Sámimáttááttâs pedagoolgâš ovdedem uáivild el. máttááttâsáidui ovdedem nuuvt, ete sij pyehtih ovdiist pyerebeht vâldid máttááttâsâst vuotân kielâlávium já kulttuurávium epiohtálii uáppejuávhu. Sámimáttááttâsáidui láá ennuv vuáttámušah epiohtálii uáppejuávhu máttááttâs. Maŋgah láá jo kuhháá olâšuttâm kielâlávium prinsiiipid máttááttâsâst, veikâ máttááttâs ij lah virgálávium miáruštállum kielâláviumin máttááttâsáidui. Škovlim taha máhđulâžžân jieškote-uv kuávluin já jieškote-uv ahasij párnáiguin pargee máttááttâsáidui tiáđu já vuáttámušâi jyehim.

Škovlim ovdâsajasiid ulmen lii adelid máttááttâsáidui máhđulâšvuodâid ovdedid uđđâ vuovijd sámikielân máttááttâsâst já kielâ iäláskitmân škoolpargoost, faallâđ sijnân porgâmkieli já piergâsijd kielâláviummáttááttâsân keevâtlâš škoolpargoost. Nubbe tehâlâš ulme lii ráhtááttâs ovdâ- já vuáđumáttááttâs uđđâ máttááttâsáidui kiávtunvâldimân sámimáttááttâsâst. Škovlim ulmen lii lááččid pyerebijd tiáđulonottem vuáhâdumáid já lasettid máttááttâsáidui tiáđu lahâasâtem adelem sámimáttááttâs keevâtlâš máhđulâšvuodâin.

Kielâkoččâmuš sámimáttááttâsâst ana sistees kielâ siáilum ulme: jieškielâlii máttááttâs máhđulâžžân toohâm sámikielâ eenikiellân sárnoid já kielâ máttááttâs tooid, kiáh iä mááti kielâ teikâ tooid, kiáh sárnuh hiájuht. Oovtâst taah taah kielâ revitalisistem prinsiiip áđai tom, ete kielâ sirdâšuvâ ovdâskulij nuuvt maŋgáin sárnoin ko máhđulâš. Puohháid ohtsâš ulme lii párnái já nuorâi šoddâdem aktiivlii já toimâlii kyevtkielâlâšvuotân já návt sámikielâi aktiivlij kevteie mere šoddâm. Kulttuurkoččâmuš sámimáttááttâsâst čuujoot máttááttâs roolin kielâ, kulttuur já árbivuáválii tiáđu já tááidui sirden nuorâb suhâpuolvâid. Sámimáttááttâsáidui máttim tuárjum já sámmilij šoddâdemáárvui miáldâsij pedagoolgij čuávdušij já máttááttâsopâlij toimâmaalij ovdedem máttááttâsâst lii áigikyevdilis já tárbulâš pargo.

Škovlim siskáldâs:

I Laidiittâs / Aarrád tievâslâš kielâlávgun Suomâst/ Kielâlávgun já párnáá kielâlâš ovdánem 1 oč

Ulmeh:

Ulmen lii, ete sámmiáttáttâs pargoviehâ finnee vuáđutiáđuid párnáá kielâlii ovdánmist, kielâlávgunmist máttááttâsvyehhin, tuáváduvâin, teoreetlii čujosraamist, keevâtlíi olášutmist, vuáttamušâin já oppâmpuátusijn. Pargopáájárgâm pargon lii kiedâvuššâd maht taam tiáđu puáhtá heiviittid sámmiáttáttâsân.

Olášuttemvyehi:

Aldamáttááttâs, stivrejum pargopáájárgâm já oppâmpargoh.

II Sámikielâlii kielâlávgun vuáđduseh 1 oč

Ulmeh:

Ulmen lii, ete sámmiáttáttâs pargoviehâ finnee vuáđutiáđuid ovtâskâs ulmuu já siärvus kielâiäláskitmist, kielâlávgunvuovijn sámmiärváduvâst, kyevt- já maangâkielâlâšvuodâst sámmipárnái máttátmist sehe sámmipedagogiikâst sámmilii kielâlávgun vuáđun.

Olášuttemvyehi:

Aldamáttááttâs, stivrejum pargopáájárgâm já oppâmpargoh.

III Konkreetliih kielâlávgunvyevih sámmiáttáttâsâst 3 oč

Ulmeh:

Sámmiáttáttâs pargovievâ kielâlávgunmáttááttâs pedagoglij ja amnáshaaldâtlij tááidui lasettem, moi vievâst pyehtih ovdedit uđđâ sámmikielâ já –kulttuur vuotânvâldee pedagoglijd vuáháduvâid. Sámmiáttáttâs pargoviehâ finnee tiáđu já tááiduid máttááttâsvuovijn, maid kevtih kielâlávgunmáttááttâsâst já tast, maht vuovijd puáhtá heiviittid sámmiáttáttâsân.

Olášuttemvyehi:

Aldamáttááttâs, stivrejum pargopáájárgâm já oppâmpargoh.

IV Säämi kielâlávgun vievâst aktiivlii kielâkevtten 1 oč

Ulmeh:

Ulmen lii, ete sámmiáttáttâs pargoviehâ naanood sii máttim sámmikielâ já –kulttuur sirden. Oppâmpaajeest uápásmuveh kielâlávgun merhâšumán sámmikielâ oppámist já sámmikielâi iäláskitmist, suogârdeh párnáá oppâmpálgá kielâlii šoddâm uáinust.

Olášuttemvyehi:

Aldamáttááttâs, pargopáájárgâm já oppâmpargoh.

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY of OULU

Olášuttemäigitavlu:

I vá-lá kuovâmáánu 2015

II vá-lá kiddyv 2015

III vá-lá čohčuv 2015

IV vá-lá čohčuv 2015

GIELLAGAS -INSTITUUT

Doosent, FT Marja-Liisa Olthuis

[marja-liisa.olthuis\(at\)oulu.fi](mailto:marja-liisa.olthuis@oulu.fi)

Hovdâ Anni-Siiri Länsman

[anni-siiri.lansman\(at\)oulu.fi](mailto:anni-siiri.lansman@oulu.fi)

SÄMITIGGE

Vs škovlimčällee Irmeli Moilanen

[irmeli.moilanen\(at\)samediggi.fi](mailto:irmeli.moilanen@samediggi.fi)

puh. + 358 (0) 10 839 3163 (30.11.2014 räi)